

Llibres de notes d'Isidre Mata del Racó (Penedès)

Llibres de notes d'Isidre Mata del Racó (Penedès)

Data de creació:2010-11-18 15:31:50 | Darrera modificació: 2014-02-10 15:33:47

Títol complet	Llibres de notes d'Isidre Mata del Racó
Escrit en	1765-1825
Llengua	Castellà, Català
Orígen	Pagès
Tipus	Crònica, Memòries
Interès	Històric, Econòmic/comercial, Religios/Litúrgic

Descripció	Quatre volums mida foli i un volum mida quart de prop de quatre-centes pàgines cadascun (excepte el llibre 4, en quart, que en té prop de cinc-centes i el llibre 5, prop de tres-centes). No podem afirmar, amb seguretat, el nombre de pàgines que té cada llibre perquè hi ha divergències entre la numeració del manuscrit i la de les fotocòpies.
Temàtica	Esdeveniments familiars-notícies relacionades amb el patrimoni Mata del Racó-Inquisició-guerres del període.
Ubicació	Els cinc llibres de notes que va escriure Isidre Mata del Racó pertanyen i són custodiats, en l'actualitat, pels seus descendents. Tanmateix, una còpia dels manuscrits originals es troba a l'Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès, com a part del fons documental llegat per Ramon Bosch Noya a l'entitat.

Llibres de notes d'Isidre Mata del Racó (Penedès)

Primeres línies

"Partida de òbit de Anton Mestra de la Vila de Sant Sadurní, síndich que fou de est terme de Subirats y parròquias per lo plet del delme, se trobarà la nota a est llibre folio 134 y 135.

Als 11 de setembre del any 1706 morí Anton Mestra, pagès de la present vila, rebé los sacraments, feu testament, en poder del notari de Piera. Als 12 fou enterrat a la tomba del Roser, bas de la casa, dins la present iglèsia, y se li celebraren los oficis de enterro ab assistència de deu preberes [...].

En nom de déu sia amen, jo, Isidro Mata del Racó y Mir, pagès, amo actual de edad de vint y nou anys y sis mesos y familiar del Sant Offici de número del Sant Tribunal de la Inquisició de Barcelona, natural y avitant en la parrò[quia] de S[a]n Pau de Ordal del terme del Castell de S[a]n Pere de Subirats, corregiment de Vilafranca del Panadès, bisbat de Barcelona, havent trobat jo un llibre tot ple de vàrias notas del meu pare, J[ose]ph Mata del Racó y Milà, pagès difunt [...]."

Últimes línies

"Al segon tomo de òbits folio 621 del arxiu de la rectoria de Sant Pau de Ordal consta lo òbit de Geroni Xalma, natural de Sarrià, lo dia 9 de febrer del any 1810, trobant-se rector lo rev[eren]t serafí Margarit p[re]bere. Consta llargament al llibre en quart de notas de ma casa".

Context històric

Els esdeveniments històrics més rellevants ressenyats en aquest document tenen a veure amb la Guerra Gran i la Guerra del Francès: ocupació de la Ciutadella i de Montjuïc, batalla del Bruc, entrada dels sometents a Vilafranca, organització del cordó defensiu de Llobregat, saqueig de l'Arboç, entrada de les tropes franceses a Vilafranca, etc. El manuscrit també aporta informació sobre l'economia del període: crisi de subsistències de l'any 1811, visites del tribunal de marina als boscos de Subirats, establiment de nous impostos i instruments financers, etc. I, finalment, es fa ressò de notícies de caràcter religiós com la visita del bisbe de Barcelona l'any 1804 o les processos de sant Crist de la Piera o de sant Fèlix de Vilafranca.

Llibres de notes d'Isidre Mata del Racó (Penedès)

Context geogràfic

Aquest document descriu la transformació del marc local (remodelació del nucli urbanístic de Sant Sadurní d'Anoia, construcció d'una nova carretera Barcelona-València, etc.). A través de les seves pàgines hom pot deduir la dinàmica de canvi agrari i creixement demogràfic que donaren a Sant Sadurní la capitalitat de la parròquia de Subirats (Penedès).

Bibliografia temàtica

- BENACH, Manuel: El Corregidor Lluís Freixas i la Guerra del Francès a Vilafranca: 1808-1813, Tipografia Emporium, Vilafranca del Penedès, 1968
- BONALES, Jacinto: L'accés a la terra a la Catalunya alodial pagesa i comunitària: el Prepirineu occidental, Curial, Barcelona, 2000.
- FÀBREGAS, Josep: Catalunya i la Guerra Gran: l'aportació dels corregiments meridionals, Diputació de Tarragona, Tarragona, 2000.
- FONTANA, Josep: La crisis del Antiguo Régimen, 1808-1833, 4a ed. Crítica, Barcelona, 1992.
- FONTANA, Josep: Cambio económico y actitudes políticas en la España del siglo XIX. 2a ed. Esplugues de Llobregat: Ariel, 1975.
- PASQUAL, Pere: Agricultura i industrialització a la Catalunya del segle XIX: formació i desestructuració d'un sistema econòmic, Crítica, Barcelona, 1990.
- TÉRMENS, Josep: La Guerra del Francès en un poble de la comarca de l'Anoia: "Notas" del Dr. Pere Solanllonch, rector de Pierola, Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada, Igualada, 1987.

Altres observacions

- A l'Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès tenen fotocòpies d'un sisè llibre d'Isidre Mata del Racó, escrit des de Sant Quintí de Mediona on el pagès santsadurnec passava llargues temporades. La cal·ligrafia d'aquest sisè llibre es pitjor que la dels anteriors, hi ha moltes paraules i textos guixats, etc., com si es tractés d'esborranys d'altres textos.
- Aquest document és una relació dels fets personals i històrics viscuts o coneguts pel seu autor i un llibre de comptes. L'autor és especialment curós a l'hora de ressenyar tots aquells esdeveniments que podien haver afectat a la formació i/o transformació del seu patrimoni (conflictes que enfrontaven les parròquies de Subirats amb els antics senyors feudals, aparició dels vals reials, etc.). A través de les notes d'Isidre Mata del Racó es manifesten la ideologia i les contradiccions d'un pagès benestant: religiós, partidari de la societat estamental i admirador del món aristocràtic però defensor de l'abolició de certs drets senyoriais.